

NK 14 - Transformatorer

Komiteen har ansvaret for å ivareta norske interesser i nasjonal, europeisk og internasjonal standardisering av transformatorer, reaktorer og lignende utstyr brukt i elektrisitetsproduksjon, transmisjon og distribusjon. Komiteens ansvarsområde er bredt, men avgrenser seg i all hovedsak til høyspenningstransformatorer.

Mer informasjon om komiteen og medlemmene finnes på [NEKs nettsider](#).

Utviklingstrekk

Selv om transformorteknologien er moden og etablert gjør elektrifiseringen av samfunnet at vi stadig er mer avhengig av forutsigbare og driftssikre transformatorer med lavt vedlikeholdsbehov. I tillegg er etterspørselen etter brannsikre transformatorer som er trygge å bruke i tett befolkede områder stor. Dette har ført til at transformatorer som bruker væsker med høy antenningstemperatur eller SF₆-gass både for isolasjon og kjøling har blitt utviklet.

Komiteens arbeid i 2023

Det har vært avholdt ett ordinært komitemøte i 2023 og ett komitemøte tidlig 2024. I tillegg har vi siden høsten 2023 hatt et kort koordineringsmøte månedlig for å gå igjennom dokumenter på høring og informere om arbeid i de internasjonale arbeidsgruppene. Øvrig komitearbeid har foregått per epost. Komiteen er fortsatt et satsningsområde, og det er planlagt økt aktivitet på

området. Dejan Susa trådte av som komiteleder høsten 2023 og Snorre Frydenlund fra Equinor tok over som komiteleder.

Det er også svært mye viktig arbeid som foregår i IEC nå, og komiteen har ambisjoner om å følge dette arbeidet tett. Bl.a. er europakommisjonen godt i gang med revisjon av [økodesignforordning for krafttransformatorer](#). Her gav Norge via CENELEC innspill på arbeidet og NVE ble invitert til komitemøte 9. januar 2024 for å informere om prosessen videre mot et nytt regelverk.

Nasjonalt

Komiteen har ingen rene norske publikasjoner, men det er ønskelig med en samling basert på transformatorbrukergruppens guide.

Internasjonalt

Det ble avholdt plenarmøte sammen med søsterkomiteen IEC TC 10 i Bled, Slovenia i juni 2022. Komiteleder deltok på vegne av Norge.

Tabellen gir et bilde av aktivitetsnivået i IEC og CENELEC.

Internasjonal aktivitet	IEC	CENELEC
Publiserte standarder	53	45
Standarder under arbeid	6	12
Registrerte eksperter	254	393

Norsk innflytelse

Dejan Susa deltok i mange internasjonale verv se dette har minket siden 2022.

Norge har nå 1. verv på europeisk nivå og tre verv fordelt på to eksperter i IEC.

Det jobbes med bedre dekning av sentrale CLC arbeidsgrupper.